

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenčni nedelje in prazniki. — Inserati: do 30 pett. & 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inserati pett vrsta 4 D; novice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 360 D

Upravnštvo: Knallova ulica štev. 3, pritličje. — Telefon štev. 304. — Uredništvo: Knallova ulica štev. 3, 1. nadstropje. — Telefon štev. 34.

Poštnina plačana v gotovini.

Za dualizem plemenskih strank?

Tako nekako bi lahko imenovali prizadevanja nove HSS, ki se v zadnjem času preobrača k državnemu, k nacijonalnemu edinstvu in k pozitivnemu zakonodajnemu delu in ki bi tudi rada vstopili v vladno koalicijo. Isto sporazumevanje brez vsebine zagovarjajo na dalje tisti zagrebski in beogradski listi, ki deloma iz gmotnih interesov, deloma iz naivnosti, deloma iz kaprice propovedujejo koalicijo radikalne stranke z Radičevim HSS.

S kraličato sporazuma brez vsebine pa smo tudi označili bistvo vseh teh prizadevanj. Že za časa sporazumevanja bivše vlade g. Davidovića smo vsak dan doživljali, kako so stranke »sporazuma«, za čemer se je skrivala samo želja po vladu, mnogo, premnogo, ogljušoče govorili o »narodnem sporazumu in seljski demokraciji«, pri tem pa zamolčale vse vsebinske, bistvene točke tega baje prepotrebne akta jugoslovenske notranje politike.

Tudi sedaj doživljamo perijodo klesetavego govorjenja o narodnem sporazumu. SHS je z besedami in govorji priznala vse temelje našega državnega in nacionalnega življenja. Res je! Ko pa je to storila, ji je bila prva misel koalicija z radikali!

Z vseh strani se je začelo dokazovati potrebo take koalicije. Pravijo, da pomeni tako koalicija perfektnost narodnega sporazuma, končno stabilizacijo naše narodne države in kaj še vse. Govorilo se je, kakor rečeno, v teh splošnih frazah prav mnogo, premnogo. Končno smo zaznali, za kaj gre pri vsem tem sporazumevanju in kaj se skriva za koalicijo med radikali in HSS! Vprašanje Radičevega procesa, vprašanje Radičeve oprostitev! — To osebno vprašanje zaprtega moža in političnega grecnika naj tvori bistvo narodnega »sporazumevanja«. Za pamet, no politiko je jasno, da izpostavlja tako pojmovanje narodnega sporazuma zasmehu vse tiste, ki so prejšnja leta pisarili in govorili o velikih idejah, ki tiči za narodnim »sporazumom«...

Nihče pa se ni vprašal v zadnjem mesecu, kam vede pravzaprav koalicija med radikali in radičevci! In vendar je to vprašanje bistvo in raison d'être event. parlamentarne in vladne zajednice med Pašičevim in Radičevim stranko! Kaj bi pomenila taka koalicija za bočnost?

Zaenkrat bi pomenila parlamentarno sodelovanje ter reševanje tekočih zakonodajnih načrtov ter precej koncesij upravnega značaja na Hrvatskem. Te koncesije bi ne služile vtrditvi državnega in nacionalnega edinstva, ker je evidentno, da bi obratno Radičeva stranka poizkušala iz nove koalicije z Pašičem iztisniti čim največ koncesij in ugodnosti za lasten razmah, za utrditev lastnih pozicij. Stranki gre namreč za biti ali nebiti. Programatično je že propadla in kapitalizirala. Sedaj naj reči v zadnji urri svoje organizacije, svojo politično eksistenco! Če ostane še dalje v opoziciji, razpadne vselej nujnosti aktívnih hrvatskih interesov, mislimo interesov hrvatskega gospodarstva in kulture, ki zahtevajo neodložljivo priključitev k resni pozitivno ustvarjajoči državni stranki.

S koalicijo med Pašičevim in Radičevim stranko bi se torej utrdila Radičeva stranka in bi se za našo državo ustvaril poguben, plemenski orientiran dualizem, medtem ko mora naša političen razvoj zasedovati vse druge cilje, na pr. razvoj dvostranskega sistema neplemenskega značaja itd.

Od Radikalne stranke bi zato bilo mnogo dobednejše, da favorizira tak notranjopolitičen razvoj, ki omogoča »stanovitev, odnosno razširitev, skupno grupacijo vseh državnotvornih strank v eno veliko, vse državno ozemlje obsegajočo, moderno sestavljen in programatično napredno državno stranko.

Odgločno pa moramo odklanjati našni »sporazum«, ki ustvarja in ovekočeje dualizem dveh plemenskih strank v naši državi, kič notranji raz-

Internacija kraljeviča Gjorgja na Belju

Kraljevič ostane pod stalnim zdravniškim nadzorstvom. — Postavitev varanov. — Hišne preiskave pri republikancih.

— Beograd, 4. maja. (Izv.) Po Beogradu se je včeraj bliskovito raznesla novica, da je bil kraljevič Gjorgje v premstvu zdravnikov prepeljan na državno posestvo Belje, kjer ima v smislu sklepov vlade, storjenih sporazumno z Nj. Vel. kraljem, ostati pod stalnim zdravniškim nadzorstvom. Glede premestitev kraljeviča Gjorgija na Belje prihaja iz vladilnih krogov tole pojasnilo:

V soboto zvečer izdani vladini komunikatijavlja, da se je zdruštveno stanje kraljeviča Gjorgija tolko poslabšalo, da so se morale storiti posezne odredbe glede dočišča stalnega stanovanja in stalnega zdravniškega nadzorstva. Po tem komunikatu je bil včerai v nedeljo objavljen novi komunikat, ki veli:

V sročnem komunikatu je bilo objavljeno, da je kraljevič Gjorgje radi poslabšanja bolezni stavljhen pod zdravniško nadzorstvo.

Ta odredba izvira že iz leta 1922, in je bilo dočlenjeno, da biva kraljevič Gjorgje v Nišu. Upanje je bilo, da se njegovo zdravstveno stanje zboljša. Med tem se je njegovo stanje še poslabšalo, o čemer so dočišči njegovih neprestanih napadi na okoliš, ki so zavzelji tak obseg, da ni mogel biti nikdo več pri njem v službi. Kraljevič Gjorgje je pri vsakem svojem koraku napadel Nj. Vel. kralja, kraljevsko vlado, uporabljajoč zelo žaljive izraze, ki se ne morejo ponoviti in ki so obenem jasen dokaz o njegovem psihičnem stanju. To stanje so potrdili tudi psihiatri, ki so imeli priliko pregledati kraljeviča in v podrobnosti pročuti njegovo duševno razpoloženje, ker je zadnji čas zdravnik špecijalist dr. Rabinovich iz Pariza.

Nekateri politiki, veli dalje komunikate, ki so zgubili na teru na javnem mnenju, so izkorisčali to psihično stanje kraljeviča za svoje namene in jim je šel k sreči vedno na roke.

Kraljevič dalje kratko navaja razloge za kraljevičovo premestitev na državno posestvo Belje. Med drugim naglaša: Da bi se odstranile eventualne nesreče, ker je postajalo kraljevičev razpoloženje vedno mučnejše, je bila potrebna njegova izolacija.

Kakor zatrjuje, se imenuje kraljevič tudi poseben varuh.

Pred vožnimi političnimi dogodki

Združitev Narodnoradikalne in samostojnodemokratske stranke?

— Beograd, 4. maja (Izv.) Nedeljski »Balkanski javlja: »Kakor smo izvedeli, sa vodijo med radikali in samostojnimi demokrati preko posredovalcev pogajanja, da se ustvari iz Narodnega bloka močna parlamentarna fronta na ta način, da bi samostojni demokrati vstopili v radikalno stranko. Za to moram se zlasti ogrevajo bosanski radikali, ki se najbolj trudijo za to, da se ta načrt oživoti.

Viharna seja narodne skupščine

Plenarna seja odgovena do ponedeljka. — Konstituiranje parlamentarnih odborov. — Interpelacija o nastopu dr. Korošca proti cirilici.

— Beograd, 4. maja. (Izv. Ob 12.30) V narodni skupščini je nastal dan vesilih vrah radi nekulturnega izizvajanja, ki je je inceniral dr. Korošec s tem, da je odstranil cirilski nadpis svojega »Jugoslovenskega kluba«. Sklenjeno je, da se plenarne seje narodne skupščine odgode do prihodnjega ponedeljka. Seja narodne skupščine, sklicana za 9. dopoldne, je pričela šele ob 11.30 dopoldne. V klubih je pred sejo vladalo živahnog razpravljanje o internacijski kraljeviča Gjorgija in o parlamentarnem podpredsedniku dr. Voja Janjiću.

Skupščinski podpredsednik dr. Paleček je sejo otvoril ob 11.30 dopoldne. Skupščina je vzela na znanje konstituiranje raznih odborov, tako odbora za poljedanske kredite, kateremu je predsenik dr. Velizar Janković.

Pred prehodom na dnevni red je prišlo do viharnih prizorov in spopadov med klerikalci in vladino večino.

Posl. Kosta Majkić (rad.) je vprašal skupščinskega podpredsednika, če mu je znana kratka humoreska beogradske »Politike«, ki omenja, da je dal dr. Korošec odstraniti z nadpisom jugoslovenskega parlamentarnega kluba cirilico. Posl. Majkić je v svojem vprašanju na predsednika konstitalira, da je dr. Korošec eden čisto navadnih klerikalnih fanatikov, ki nima pravice na tak način demonstrirati proti cirilici, ki je vsem Slovanom sveta.

Podpredsednik dr. Paleček je med velikanskim viharjem in truščem omenil, da ga je v tem oziru že posl. Majkić v soboto v predsedstvu interpeliral. Skušal ga je pregoroviti, da ne bi te zadeve spravil v javnost iz raznih kulturnih ozirov. (Med

njegovim govorom se čujejo gorčeni vzikkli na strani vladine večine proti klerikalcem: »Sramota! Doši jezut! Doši klerikalci!« Klerikalci so skušali reagirati. Končno se je zbornica pomnila in je predsednik dr. Paleček nadaljeval svoj govor. Pripomnil je, da je odredil vse, da se je nadpis v cirilici pri »Jugoslovenskem klubu« obnovil.

Sledile so še nekatere formalne opazke na kar je zbornica prešla k voliti prve skupščinskega podpredsednika. Izvoljen je dr. Nikola Subotić.

V političnem oziru ni drugačnih nikakih važejših dogovorov. Poleg ministarskega predsednika g. Nikole Pašića so obojeti: minister za socialno politiko Marko Guričić, dalje skupščinski predsednik Marko Trifković in sedaj tudi Ljuba Davidović.

Zinovjev o svetovni revoluciji

Svetovna revolucija mora vzeti pot preko Anglije in Balkana!

— Riga, 3. maja. Zinovjev je na zadnji konferenci v Rigi podal zelo dalekosežne izjave o uspehih svetovne revolucije. — Med drugimi je poudaril:

Osemletna izkušnja je pokazala, da se nade na svetovno revolucijo niso izjalovile niti poslabšala. Sedanja mednarodna konfederacija zahteva, da mora svetovna revolucija vzeti pot preko Anglije, Orienta in Balkana v druge zapadne države. Zlasti proti Angliji mora biti naperjena vsa tajna komunistična propaganda. Vsaka pospešitev revolucije dobi velik odmev v nacionalnem oziru tudi pri narodih, ki so od Anglezov podprtih. Končno je nasproti moskovskim komunistom poudarjal, da mora komunistično gibanje opustiti vse lokalne ozirome in se strniti v splošno fronto za svetovno revolucijo.

Komunistični atentati tudi na Poljskem

Poljski komunisti pripravljajo v Varšavi sličen atentat kot v Sofiji.

— Varšava, 4. maja. Ni se že poleg velikog razburjenje, ki je nastalo v poljski javnosti po komunističnem atentatu na nemški predhodni vlad pri Eydkumentu. Tu je bilo 30 človeških žrtev. Listi objavljajo podrobnosti o eksploziji peklenskega stroja v lokalih radikalno - agrarnih strank, ki je nastopal zadnji čas skupno s komunisti. V teh lokalih je nekdo pripravil in montiral peklenski stroj, ki naj bi bil podstavljen na slavnostnem kraju povodom narodnega praznika 3. maja, slično, kakor je bil v Sofiji. Pri montirjanju je bil monter neprevidil in je stroj eksplodiral. Povzročil je znatno materialno škodo. Policija je arretala več komunistov.

KRALJ POSETI BUKAREŠTO.

— Beograd, 4. maja. (Izv.) Nj. Vel. kralj Aleksander posesti 10. t. m. Bukarešto in prisotuje velikim romunskim narodnim srečanjem povodom praznika narodnega osvobodenja. V zunanjem ministru prisotuje kralj tudi gala dinez, ki ga priredi romunski zunanjí minister na čast zunanjim ministrom držav Male antante.

IMENOVANJE AGRARNIH REFERENTOV V SLOVENIJI.

— Beograd, 4. maja. (Izv.) Podpisan je ukaz ministra za agrarno reformo, s katerim se imenujeta za grarna referenta v čini inšpekторja ministrstva za ljubljansko oblast dr. Anton Šapla in za mariborsko oblast g. Albin Radikon.

POSET DR. BEDEŠA NA DUNAJU.

— Dunaj, 4. maja. (Izv.) Definitivno je določeno, da prispe češkoslovaški zunanjí minister dr. Beneš na Dunaj dne 14. t. m. Teden dni popreje prispe na Dunaj novoimenovani češki poslanik Gustav Habermann.

POLJSKO-ČEŠKOSLOVAŠKA ZVEZA.

— Pariz, 4. maja. Matina objavila, razgovor svojega posebnega dopisnika s češkoslovaškim zunanjim ministrom dr. Benešem, ki je gledal češkoslovaško-poljske zvezne pošte poščno naglašal: Poljsko-češkoslovaški sporazum služi nam za temelj bodoče državne zvezze, ki bo velikega pomena z ozirom na sedanja dogodke in mednarodnih problemov. O garancijski pogodbi in o razsoditju je dr. Beneš dejal, da je bilo stališče poljskega zunanjega ministra z njegovim identično v zadevi garancijskih predlogov, ki jih je stavila velesilom Nemčija. Predlogi Nemčije je treba v gotovem oziru vpoštovati.

THOMAS HENRY HUXLEY. Angleško na ravenslojje praznuje danes 100letnico rojstva enega največjih naravoslovcov T. H. Huxleya, ki je umrl 29. junija 1892. Londonu — Huxley je bil vnet pristaš Darwinovih naukov. Večino zanimanja je zbral v 1864 njegovo delo »Evidence as to man's place in nature«, v katerem je dokazal, da je anatomično sorodstvo človeka in človeške opice veliko večje, nego sorodstvo med človekom in drugimi opicami. Po medicinskih študijih v Londonu je spremljal Huxley l. 1846 do 1850 Owen Stanleyja pri ekspediciji v Avstralijo in je bil od l. 1855 profesor naravoslovia v Londonu.

Borzna poročila

Ljubljanska borza.

LESNI TRG:

Hrastovi plohi 54 mm, 3,90 m 44 mm, 2,70 m fco meja, denar 1400; cerovi krli od 55 cm prem, naprej od 2 m dolžine fco naklad. post. 14 vag., denar 18, blago 18, zaključki 18; smrekovi hodi od 25 cm prem, naprej 4 m dolž, fco naklad. post denar 250; bukova drva 1 m dolž. suhe fco meja, denar 25; hrastovi frizi I in II vrsta od 4–8 cm in od 25–60 cm fco meja 1 vag. denar 1380, blago 1380, zaključki 1380. Nadalje potrebuje borza več vagonov smrekovih in lejovih klobov od 25 cm naprej.

ZITNI TRG:

Pšenica Rossafé, rinfusa, par. Ljubljana blago 468, otrobi pšenični, debeli fco. vag. blago 215, otrobi pšenični, drobni fco. vagon blago 190, koruza promptna par. Ljubljana blago 225, oves makedonski, orig. par. Ljubljana denar 340, krompir rumen fco. štaj. post. blago 115. Efekti: 2 in pol drž. renta za vojne skodo, denar 161, blago 163 1/2, 7 odstotne invest. pos. iz 1. 1921, denar 61, blago 63 1/2. Celijska posojilnica d. d., denar 200, blago 200, zaključki 200, Ljubljanska kreditna banka, denar 225, Merkantilna banka, denar 110, blago 124, Prva hrvatska štodenica, denar 190, blago 200, Stavbena, denar 265, blago 280, Strojne tovarne in litarne, denar 134, Trboveljska premogokopna družba, denar

Pevsko zborovanje v Ljubljani

Likvidacija Slovenske pevske zveze. — Ustanovitev ljubljanske in mariborske pevske župe. — Pristop k Južno-slovenskemu pevskemu savezu.

V nedeljo zjutraj ob 9. so se zbrali v pevski dvorani Glasbene Matice v Ljubljani delegati v Zvezu slovenskih pevskih zborov vladanjem društva k redni letni skupščini. Svoje delegate so postala tiste pevska društva: »Lira«, Kamnik, »Slovensko brašno«, Tržič, »Lipa«, Litija, »Zarja«, Tacen, »Ljubljanski Zvon«, »Pevsko društvo Krakovo«, Trnovo, »Zvone«, Šmartno pri Litiji, »Šentjakobski pevski zbor«, Ljubljana, »Narodna čitalnica«, Kranj, »Glasbeno društvo v Kočevju«, »Sloga«, Ljubljana, Dokument vas dr. Ribnici, »Zvone«, Trbovlje, »Zora«, Ježica, »Žirovnikov zbor«, Št. Vid nad Ljubljano, »Glasbena Matica«, Krško, »Velika«, Brezno ob Dravi in »Slavek«, Ljubljana.

Skupščino je otvoril predsednik Pevske zveze g. Matej Hubad, ki je pozdravil zavzeto zastopnika iz vseh krajev, zlasti Saveznega delegata, tajnika Južnoslovenskega pevačkega društva, komponista Kosta Manojlovića, ki se leči na Pohorju in je prihitek na zbor v Ljubljano. Nadaljnje zborovanje je vodil podpredsednik g. dr. Švigelj, ki je pred predhodom na dnevni red nagnjal važno dejstvo, da se nahajača točno v važnem času razvoja jugoslovenske glasbe. Nadalje je omenil, da je lansk občni zbor sklenil ustanoviti Jugoslovenski pevački savez. Čeprav načela je ujetiniti vsa pevska društva v državi. Na temelju tega sklepa se mora Zveza pevskih društev raziti in prilagoditi novo nastalemu razmerju. Z ujednjem vseh treh pevskih zvez bo kulturno delo znatno olajšano, centralizirano. S tem bo tudi pospešeno ujednjene vseh Jugoslovenov, kar očaji temelj naše države. Predsednik je nato še omenil plodonošno delo Zveze v preteklem letu.

Obširno tajniško poročilo o delovanju Z. S. P. Z. v preteklem poslovnem letu je podal glavni tajnik g. Silvin Pečenko. Iz poročila je razvidna silna delavnost in aktivnost Zveze v preteklem letu. V zvez je bilo včlanjenih 38 društva, ki so vsa več ali manj uspešno delovala. O artističnem

poslovanju Zveze in društev je obširno poročalo pevovedja g. Zorko Prelovec, načinjajoč da je zaznamoval velik korak naprej, vendar bo v bodoče treba posečati društvo večjo pažijo, da bolo stala na kolikor mogoče visokem umetniškem nivoju. Iz Porocila blagajnika g. Dražila je posneti, da je imela Zveza 16.320 Din 36 para dohodkov in 13.267 Din 15 para izdatkov. V imenu revizorjev je podal poročilo g. Vehar, ki je izjavil, da so knjige v polnem redu ter predlagal, da se podeli od boru absolutori. Skupščina delegatov je to odobrila.

Nato je pričela najvažnejša in najakutnejša razprava o likvidaciji Zvezze slovenskih pevskih društev, ki se mora izvršiti na temelju člena 18. jugoslovenskega pevačkega saveza. O tej točki se je vršila živahn razprava, ki je trajala nad dve urami. Končno so bile po mnogostranskem razmotrivanju in diskutiranju sprejete sledeče točke:

a) Zveza slovenskih pevskih zborov se razdrži in stopi v likvidacijo.

b) sedanji odbor izvrši likvidacijo.

c) poverjeništvu Jugoslovenskega pevačkega saveza se izroča za Ljubljansko in mariborsko oblast župama teh dveh oblasti; župi se morata osnovati in prideti v upravljanje najmanj do 30. junija t. l.

d) Izvolita se pripravljala odbora za obe župi.

d) premoženje ZSPZ se izroča župama mariborskem v Ljubljanske oblasti v razmerju številja včlanjenih društva.

Občni zbor je nato razmotril še nekatere zejo važna vprašanja, zadajajoča predvsem ustanovitev dveh pevskih žup, obenem pa je bilo dolčeno, da naj sedanji odbor ZSPZ ostane kot pripravljala odbor in pripravi vse potrebno za pristop k jugoslovenskemu pevačkemu savezu.

— Koncert Zvez slov. pev. zborov je včeraj privabil v Union velikansko maso petje ljubčnih ljudi. Uspel je prav lepo. Počelo je s uspehlom in nastopih osamljnih pev. zborov prinesemo jutri.

Vendar je najboljši!!

Poskušen humor Ijubice

Streljal na svoje dekle in ranil tudi njeno teto.

Včeraj okrog 11. je pritekel do stražniške na Ambroževem trgu ved otrok, ki so mu hiteli dopovedovati, da se iz hiše Zrinjskega cesta št. 7 čuje strelenje in kriki na pomot. Stražnik je takoj hitel v imenovanu hišo in našel 40 letno Šilvijo Albinu Šafeč in njeno 17 letno nečakinjo Julči Šafeč, obe močno okrvavljeni v spalnici. O dogodku je bila takoj obveščena rešilna postaja in sta bili obe ranjenki prepejani z resnim vozom v bolnič.

Hip za tem je stopil v stanovanje 19 letnega brezposelnega laboranta Lambert Šlohofer, stanujot Poljanska cesta 17. Stražnika, ki je bil še na mestu, so hišni prebivalci takoj opozorili, da je on dotični, ki je streljal na obe ženski. Mladeniču je bila napovedana aretacija, kateri si je tudi niti napisal in je brez oklevanja podal na to na policiji obširno izjavo. V bolniči sta bili zaslužani popoldne tudi obe ranjenki.

Stvar je sledila: 19 letni laborant v Kemični tovarni, sedaj brezposelnih Šlohofer, je gojil že okrog 2 leti ljubavne občutke do vedenke trgovske Šole 17 letne Julči Šafeč, katere mu je ona tudi vračala. Zaljubljenca sta se shajala na poti iz šole in v šolo in iz prvotnega občutljivega poznanstva se je razvila medostna ljubav. Za odnosaje svoje nečakinje je izvedela tekom časa tudi teta Albina Šafeč, ki se sprva ni protivila temu razmerju in je Šlohofer prihajal lahko tudi na dom. Pozneje pa je tetu od ene in druge stranične čula, da bi moglo to razmerje vstvarjati nečakinji neprimike v šoli, zato je ne-

čaknjo opozorila, naj se ne kaže z njim na cesti. Julči si je vzel tetin opomin res k srcu in se ga od tedaj ogibal. Šlohofer pa je klobučem zahajal še vedno na dom. Pred kratkim pa mu je svetovala teta, naj opusti radi Jezikov tudi domače obiske. Fanta je ta prepoved grizla, posebno ker si je domišljala, da postaja hlačna napram njemu tudi Julči. V njegovih glavi se je vsled tega porobil temen sklep. Do nač star revolver, katerega je pred časom kupil od nočnega čuvanja v Kemični tovarni in ta je postal njegova usoda. V nedeljo je srečal svoje dekle v družbi tete ter še neke gospo pred Škofijo, ko so se vratile domov od maše. Bil je močno razburjen, poklical je Julči v stran in ji pričel očitati, da ga nima ved rada itd. Ona mu je odgovorila, da ga ljubi še vedno tako kot preje, nakar se je Šlohofer poslovil in odšel domov. Okrog pol 11. pa je srečal zopet Julči samo vražajočo se ne dobre prijatelje. Posilj jo je zopet spremil in odšel z njo v stanovanje. Julči je stojec sredi kuhinje devala z glave klobuk, takrat pa je Šlohofer, stoječ dober meter od nje, nenadoma potegnil revolver in ustrelil, ne da bi popreje kaj rekel, na njo. Teta, ki se je nahajala tudi v kuhinji, je zakrikala: »Bez Julči!« in skočila tudi v prefisbo. Julči je ranjena v desno ramo še pravodarno zbežala v spalnico. Šlohofer, videc kaj je napravil, si je nastavil nato samokres na glavo, vendar pa je star našob odpovedal. Nato si je čez hip med kričanjem tudi v hiši nastavil samokres. Še na prel in ta

krat se je sprožil. Vendar rasburjenosti pa se ni zadel, marveč je šla krogla skozi obliko pod pardu, prebla šips v vrati in se zarila v levo stran prsi Albine Šafeč, ki je stale v predobi. Ranjena teta je pretela kričati še huje in stekla k oknu v spalnico, odkoder je klicala pomol. Kmalu zatem je prišel stražnik, ki pa Šlohoferja ni ved našel na mestu. Fant je namreč razburjen tekel domov in povedal, kaj je storil. Ker pa

ni znal, kake posledice je imelo za žrtvi njegovo streljanje, se je čez 10 minut zopet vrnil in bil aretovan.

Obe ranjenki sta bil v bolnici takoj operirani in obvezani in se je izkazalo, da rane niso pretežke in ravi tako, da bosta če ne nastanejo kake komplikacije, kmalu ozdravljati.

Šlohofer bo danes popoldne predan dr. Zavrnemu pravništvu.

Razvitje praporu Orjune v Celju

Nekdanja nemška trdnjava, naše danes jugoslovensko mesto ob Savini je doživelo danes lep praznik, ki bi z zlatimi črkami zapisan v nlegovi zgodovini. Po celinskih ulicah so korakale vrste nacionalistov. Vršilo se je razvijanje praporu Mestne Orjune v Celju. Orjunaši so prišli iz raznih krajev Slovenije v kroju in civilu. Zbrala pa se je tudi večino glavna množica ljudstva iz bližnjih krajev okrog Celja.

V soboto, na predvečer razvijanja, se je vršila ob sodelovanju železničarskega godbenega društva bakljala ter serenada kumici gospel Olgi dr. Počičevi. Pri serenadi je sodelovala godba in moški pevski zbor CPD. V nedeljo je bil sprejem došlih Orjunašev pri futranjih vihrik. Glavni sprejem je bil ob 10. pri dopoldanskem ljubljanskem vihru. Pred kolodvorom se je vršilo v modrem polju, trnjeva krona ter napis: »Raje krvav, kakor omadevanje. Spregorovila je nato kumica ter pripla trakove na prapor. Govoril so natov imenu celjskega mesta župan dr. Hraščevič, inž. Marko Kranjc, v imenu celjskega sokolskega društva starosta dr. Milko Hraščevič, sestra Vera Založnikova in drugi. Na održi, kjer se je vršilo razvijanje, smo opazili poleg drugih tudi srežkega poglavarja dr. Žužeka in pol. svet. dr. Senekoviča.

Gospoda je svirala orjunaško gimno.

Po končanem razvijanju se je vršilo odlikovanje treh, v orjunaški organizaciji zaslужnih delavcev: bratov Pogačnikov, Porekarja in Wächtersbacha.

Po odlikovanju se je vršila povorka z godbo na čelu po mestnih ulicah, živahn pozdravljenja od množice občinstva. V spreverju je bil pred mestnim magistratom defile in nato razchod na dvorišču Narodnega doma. Zvezre se je v Narodnem domu vršila ljudska veselica.

Slavnostni dan je mirno potekel in je bila prireditev sijajna manifestacija Jugoslovenske misli v našem Celju.

Prosветa

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama:

Začetek ob 20. zvečer.

Ponedeljek 4. maja: Pepluh Red B

Torek 5. maja: zaprt

Sreda 6. maja: Narodni poslanec. 25-letnica umetniške delovanja g. Josipa Povheta. Izven

Cetrtek 7. maja: zaprt

Petak 8. maja: Narodni poslanec Red F

Sobota 9. maja: Kar hočete Red E

Nedelja 10. maja: Narodni poslanec Izven

Opera:

Začetek ob 1/20. zvečer.

Ponedeljek 4. maja: zaprt

Torek 5. maja: Alda, Vika Caleta — Alida, Dimitrij Orlov — Radames, Red A

Sreda 6. maja: Don Pasquale Red D

Petak 8. maja: zaprt

Sobota 9. maja: Glumač — Canio D. Orlov, Cavalleria rusticana — Santuzza Thierijeva, Izven.

Nedelja 10. maja: Rusačka. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

— **Goriški novostrujari proti Gorarjevi »Vdovi Rošlinki«.** Z velenem, ki odlikuje goriške boritelje za krščansko moral, se je zagnala »Goriška Straža« v Goriarjevu »Vdovo Rošlinko«. Najprvo dolga notica, potem pa kar udovnik, ki ima nalog, preprečiti vso nadaljnje prireditev te igre v goriški deželi. »Vdova Rošlinka« je protiverska in zato skorajne nevarna ljudstvu. List je citiral tudi znano sodbo dr. I. Kančarja, ki je hotel ubiti pri nas Goriarjevu »Vdovo Rošlinko«, pa je samo prisomogla k še večemu zanimanju za izborni delo med občinstvom. Tako bo tudi na Goriškem po napadu »Goriške Straže«, kateri je dal potreben odgovor »Dramatično društvo« v Goriči v tržaški »Eduinosti«. V odgovoru je zanimiva napoved, da se pokaže očitno metoda novostrujarjev, ki ni moral, najmanj pa k češčanska, ako njihovo glasilo ne bo molčalo. Posebno pozornost v sobotnem uvodniku »Goriške Straže« zasluži še naglašanje, da »Zveza pro-

svetnih društev« širi protikrščanske nazare pokoj. dr. Juga in prof. dr. Vebra. A takoj je razumljivo, zakaj je »Goriška Straža« tako na kratko odpravila kulturni skandal s prof. Vebrom. Zaprlji in uklenili so človeka, ki širi... protikrščanske nazare. Ali hoče »Goriška Straža« pomagati opravljevati kulturno postopanje tržaške policije z jugoslovenskim znanstvenikom?

— **Opera. »Cavalleria« in »Glumač«.**

V vlogi Santuzze je gostovala v soboto Radojeva v Zagrebu. Je to pevka sicer ne zelo občasnega in izdatnega glasovnega materialja, vendar kaže zelo vpoštevanje vredne vline: resno, skrbno solo, glas simpatičnega timbra, veliko muzikalne inteligenčne ter živo poglabljanie v igro. Zdi se mi, da je gostovala za angažman. Z njo bi pridobili (mesto katere?) sicer še mlado, nevajeno, a najboljše nadre vzbujajočo pevko.

— V drugem delu večera smo slišali po precejšnjem intervalu zopet »Glumač«, »Bajazzo« in »Cavalleria rusticana« sta plod konkurenčnega razpisa založnika Sonzogno. Nagradilo bi moral dobiti Leoncavallo, kajti njegova opera je glasbeno mnogo več vredna, partitura finisce izdelana. Pogoja eno-dejanje pa Leoncavallo ni izpolnil, zato je bil iz konkurence izločen. Kolosalni uspeh, ki ga še danes po več kot 30 letih (prva vprzoritev v Milanu 1892) »Glumač« še vedno uživajo, sloni na melodijozni, užajajoči glasbi, prežarjeni s strastnimi impulzi, na pregnanci celega stila in na ženjalnem libretu. Epizoda, ki jo Leoncavallo slika, se je 15. avgusta 1865. l. pri Montaltu v Kalabriji v resnicu dogodila. Snov je popolnoma veristična, glasba pa le do gotove meje. Na mnogih mestih skuša trdote razgledati, kar bi bilo nerazumljivega našemu občinstvu približati, realnosti idealizirati. »Glumač« so bili skrbno pripravljeni, tako muzikalno, kakor igralsko. Sicer glasbeni vodja iz našega številnega siromašnega orkestra ne more kovati isker, vendar pa se mi zdi, da je zlasti iz »Glumača« Balatka izpelj vse, kar se je le dalo. Rohrmanove dekoracije kažejo inteligentnega arhitekta, le »komedijsko« je treba tesnejše postaviti k ozadju, ker se sicer mnogo petja izgubi za njo. Po dolgem času smo zopet slišali Mesteka. Semertam kaže prav edne igralke in pevske zlatele in gotovo ima mnogo razvojne zmožnosti. Nedda in Colombina (Friskova) je bila v

Kakor smo že poročali, se je včeraj včeraj v Ljubljani pri »Levu« zbor samostojne kmetijske stranke. S tem občinskem zborom je Samostojna kmetijska stranka prenehala kot tako obstojati, ker se je na tem zborovanju skenila fuzija z Radicevo oz. Prepeluhovo republikansko stranko. Zbor je predsedoval dosedanji načelnik Ivan Pipan. Kot prvi je govoril radicevski poslanec izvoljen v mariborski občini Klementina. Govoril je za sporazum med samostojnimi kmeti in njegovo stranko. Kot drugi govornik je nastopal Albin Prepeluh. Tudi on se je zavzemal za fuzijo Samostoj

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 4. maja 1925.

— »Zaostanki davkova. Delegacija ministra finanč v Ljubljani nam pošilja k tej notici, ki smo jo priobčili v zadnji stevilki našega lista, ta-le uradni popravek: Ni res, da so zaostanki na davkih, katere terja davčna oblast naknadno, oni davki, ki jih davkarje ne morejo izterjati od plačila nezmožnih davkopalčevalcev; ni res, da razdeli te davke potem davčna oblast naknadno na one davkopalčevalce, ki so plačila zmožni. Res pa je, da se oni davki, ki jih davkarje ne morejo izterjati od plačila nezmožnih davkopalčevalcev, ne razdeli na plačila zmožne davkopalčevalcev; res je, da se takz zaostanki odpeljejo iz naša neizterljivosti, če se z uporabo vseh eksekucijskih sredstev pokaže, da so dejansko neizterljivi. Davčni zaostanki nastanejo le radi tega, ker stranke svojih individualno im predpisanih davkov ne plačujejo točno ob dospelosti. Delegatov namestnik: Bončač s. r.

— »Kocmursčina«, kakor nazivajo žaljivo Ljubljaničani davek na nočni poset gostiln in kavarn v proslavo predlagatelja itamo na nadležne gostilničarjev in gostov, Je menda parole d' honneur klero-komunističnih bivših mogočnjakov na ljubljanskem magistratu in njihovega osebnega glasila dičnega »Slovenca«, da se s tako vhemenco zastavijo zanje. Človek bi si cer pričakoval, da se glavn propagator Sveti Vojske s posebno vremenu zavzame za občaščenje alkoholiskih pijač, ne pa nočnih ur, — a čudo golemo principi v stran, kadar velja braniti še takoj budalost, že je zlegla črno-rdeča koalicija. Če je posevanje po gostilnah in kavarnah luksus in zabava, to je prav gotovo tako dopoludne, na zajtrku, kot popoldne in zvečer. Zakan naj bi pa tisti ljudje, ki so ves božji dan zaposleni do poznih večernih ur, (le poslilimo na bančne uradnike in druge duševne delavce, ki delajo do 10. ure po noči in še dalj) — morali biti za kozarec piva ali čašo kave kaznovani z davkom, dočim gospoda po raznih gostilnah lehko popiva ves popoldan liter za litrom, nam je res neumetno. Tudi nimajo vsi ljudje navade hoditi s kokoši vred spati, in imajo nočne ure jedine namenjene za oddih in zabavo. Zato se uveljavljai načelo: Kdor pojte in poseva, naj plača, pa bodisi kadar kolik. To je pravico. Pa končno, umevamo, noben davek ni simpatičen, in naj bo še tako pravico. Prav tako pa tudi umevamo, da treba občini skušati dohodke si povečati. Ali če hoče to storiti, naj to stori s svojimi močmi, s svojimi organi in brez vseh nepotrebnih sekatur, ki so vrh vsega še nezakonite. Kako pride gostilničar do tega, da mora za listke zlagati s svoj denar v napret? Kako pride do tega, da opravlja za mestne finance valjske posle? Če hoče mesto izterljati svoj davek, naj vrši to po svojih organih, in to v zasužnjuje meščane-gostilničarje, ki so morali mestoma naravnost najeti si posebne ljudi, da so pobirali davek — za mesto. Znani so nam slučaji, ko je bilo na gostilniškem vrstu 2000 ljudi in več. Pred 10. uro ne mara nikdo plačati ponosčevalnemu, tolkini ljudem pa razdeliti listke in kasirati denar v četrti ure je fizično nemogoče. A par minut po desetih se je že prikazal Peričev organ in že je bil gostilničar naš človek, gorie mu! Deževalo je kazni na tisoče dinarjev, sedva dokler se niso gostilničari temu divjanju uveli in povedali Peričevim krajuristom, da še živi upravno sodišče, ki bi brezdvomno napravilo definitiven red. Če se odpravi ta za revezje namenjeni davek, si bo oddahnilo že radi še njim združenih sekatur vse, gostilničarji in gostje. Za to imenom nebrojnih dopisnikov v tej zadavi prosimo gerentski svet, da se zavzame za odpravo kocmursčine, kolikor le možno, in da izpostuje pri g. velikem županu tudi odobritev na to mrežni predlogov. Kadars pa postane g. dr. Perič zopet župan, naj pa vpelje kocmursčino znova morda še lepšano z modrosti, katere sadove vživajo ljudje v Bratislav, kjer je na vsako po 9. zvečer servirano večerje načelo 20% mestni davek. Daje je pa seveda vsem prijateljem pon-Slovanične še naprej na prostoto dano, da pošiljajo svoje dinarje — mestni davkarji — prostovoljno, ki jih bo brezdvomno vedno rade volje sprejemala.

— Natačaj za lepake. Opozorjam naše umetnike na velesejem v Suboticu od 22. do 31. avgusta, povodom katerega je razpisani natačaj za najboljši načrt reklamnih lepkov. Načrti naj se pošljajo v zapretim ovitki do 20. maja Savezu industrijalcev v Suboticu. Prva nagrada znača 6000, druga 3000 in tretja 2000 Din. Za vsak kupljeni načrt se izplača 1000 Din.

— Dijaski izleti za malink ter izleti v ene namene so na naših šolah že zdavnaj v navadi. Učiteljstvo se vedno žrtvuje za malino, ker so ti izleti res potrebni v vsestransko koristni. Za te izlete so poprej na železnicah plačevali učenci in učitelji enako sicer polovčno vožnjo, sedaj pa obstaja izredba, da plačujejo učenci četrstinsko vožnjo, a učiteljstvo pa mora plačevati polovčno. To je skrajno krivicno. Vsakdo ve, da so ti izleti za učiteljstvo velika žrtev, nikakor pa zabava. Poleg dela, ki ga ima učitelji z učenci na takih izletih, mora tudi vestno pažiti, da se nikomu ne pripieti kaka izredba. In za tako »zabavo« naj plača še polovčno vožnjo, karcer še vozi sam res v lastno zabavo. Dijaski izleti so za učitelja prav tisto, kakor so za uradnika komisije, a ta dobi za ta posel svoje diete, kar e ob sebi razumljivo, a učitelji pa naj si željajo diete iz svojega. Ta skrajno krivicen edostatek se mora na vsak načine odpraviti. Če ni denarja za diete, pa naj se odredi, da ima učiteljstvo za dijaske izlete sas prostvo vožnjo, sicer bo učiteljstvo tare, saj ne gre, da bi učenci napravljali ture.

— Matinski izleti za ludske šole se bo smeli odsele prijeti za ljubljanske šole, kakor čujemo, le kot eno invenčno izleti, er ne gre, da bi učenci napravljali ture.

ki so vezane na prenočevanje, ker stanejo to ne le nadzorovanje mladine, nego zahtevajo dvodnevne ture tudi nepotrebitne večje stroške. Za nazorni nauk pa zadostujejo tudi enodnevni izleti.

— Učiteljske vesti. Učitelj T. Jedic je imenovan za učitelja srbohrvaščine na osnovnih šolah ljubljanskih. — Za učitelje na ekskurenčnih šolah, — naj so to posvetni učitelji ali: Juniorski — vedo v kratkem razkrancen numeracij.

— Ljuba Davidovič obolela. Vodja opozicionalnega bloka Ljuba Davidovič je obolela. Zdravnički so mu svetovali, da ne sme zapustiti svojega stanovanja nekaj dni.

— Občinske volitve v Zagrebu. Za občinske volitve v Zagrebu je bilo vloženih 11 kandidatnih list. Stevilo volilnih upravičencev znaša 35.234.

— Zniranje žel. vožnje inozemskim turistom. Prometno ministrstvo je sklenilo, da se dovoli inozemskim turistom po posredovanju naših turistovskih društav odnosno birojev znijanje vožnje in sicer 25% popusta. Vožnja je veljavna za dobo 15 dni. Skupinam 5 oseb in več se dovoli 50% popust. Dovoljilo se tudi gotove olajšave pri prevozu.

— Že dr. Laze Marković umrl. V soboto 2. t. m. je v Beogradu umrl g. Peter Marković, bivši špediter, oče bivšega ministra in sedanega narodnega poslanca dr. Lazarja Markovića. Pogreb je bil včeraj popoldne. Pogreb se so udeležili v velikem številu predstavitelji narodnoradikalne in samostodnomokratske stranke.

— Zdravljenje vojnih invalidov v Dolenskih Toplicah. S 1. junijem t. l. se prične z brezplačnim zdravljenjem vojnih invalidov v Dolenskih Toplicah. Oni invalidi, ki so dejansko potrebeni zdravljenja v teh toplicah, naj predložijo čimprej svoje prošnje velikemu županu ljubljanske oblasti. Prošnje morajo biti opremljene z zdravniškim izpravljalom (ozromna potrdilom) sreškega ali okrožnega zdravnika, kjer se potrjuje, da je prisolec res potreben zdravljenja v Dolenskih Toplicah ter, da je obolezen, za katero se želi zdraviti v vzročni zvezi z njegovim invaliditetom. Prošnje, ki ne bodo v tem smislu opremljene se ne morejo upoštevati. Poleg zdravljenja (koprjanje in po potrebi mehanoterapija) se bo nudilo invalidom-bolnikom i brezplačna oskrba v invalidskem domu v Toplicah. Neponredno po prihodu v Toplice bo vsakega bolnika preiskal še kopališki zdravnik, ki določi dobro zdravljenja.

— Pogreb gosp. Ivana Seidla. Včeraj popoldne so položili k večnemu počitku zemške ostanke g. Ivana Seidla na pokopališču pri Sv. Krizu. Na zadnjem potu so ga spremljala razna društva in korporacije, katerih član je bil pokojnik. Na čelu spremljala je korakal Šišenski Sokol, za njim Šišenska Čitalnica, Oružna iz Šiške, Šišensko Gasilno društvo in zastopniki slovenskega društva. Nadalje so bili v sprevodu član Šoče. Društvo hišnih posessnikov in pa zastopniki Gostilničarske zadruge. Mestno občino ljubljansko sta zastopala gerenta gosp. dr. Pu in g. Josip Turk. Pri hrišči žalosti in pa pred železniškim prehodom na Martonovi cesti je Šišenska Čitalnica zapela gantje žalostne. Poleg društva in korporacij je spremljalo pokojnika na zadnjem potu nebroj znancev in prijateljev. Ob odprtjem groba sta se od pokojnika v galnjivih govorilih poslovila tajnik DS. g. Cimerman in pa ing. Dedeck.

— »Slovensky Přehled«, znana slovenska revija, ki jo je pred vojno izdajal odlični češki pisatelj in delavec na polju slovenske vzajemnosti Adolf Černý, je zopet let izhaja. Te dni je izšla prva številka. Urejuje list zopet Adolf Černý, zlagal po »Československa obec legionařská«. Prva številka prilagočuje teles Članice: A. Černý: »Po desetih letih«, dr. Edward Beneš: »Problem slovenske politike«; I. Šíšek: »Ruske politične stranke med svetovno vojno«; A. Bohač: »Povaglia iz slovenske politike«, in O. Vočadlo: »Angleški glasovi o Lužici in o bodočnosti lužiškega vprašanja. Razglas po slovenskem svetu: Jugoslavia, Bolgarija, Rusija, Poljska, Češkoslovaška, slovenski narodi in tudi državi. Literatura, veda in umetnost: Bibliografija, jubilej, slovenski grobovi. — Pripravljamo tople to slovenske revije. Kdor se zanima za slovensko vprašanja, naj se naroči na »Slovenský Přehled«. Po vseh naših čitalnicah in knjižnicah bo razpoložen »Slovenský Přehled«. Naročina znača letno 100 čk, polletno 55 čk. List izhaja v zvezkih po pet polovskega meseca 15. mesecu, razen v juliju in avgustu. Naročina se pošilla v administracijo Praha II, Lazarska 11.

— Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. O verski toleranciji naše vlade priča najbolj to, da pusti nemoteno delovati taki cerkveni organizaciji, kakov je apostolstvo sv. Cirila in Metoda, ki ima edini cilj in namen, zediniti vse Slovane v eno cerkev. Razume se, da mora biti ta cerkev le rimskokatoliška, ki je baje edino prava, zvezlavna in nezmožljiva. Delovanje tega apostolstva je precej tajno. Nedavno sta Šlovenski duhovniki dr. Gricev in dr. Snoj v Rim pač poročati o delu in uspehih apostolstva. Kako si neki ti »apostoli« predstavljajo zedinjenje vseh Slovanov v rimskokatoliški cerkev? Vse pravoslavnih Slovanov je nad 120 misijonov, rimskokatoliški pa še ¼ tega števila ne. Ali bi ne imela večno več pravice, da bi predobivala manjšino v svojo cerkev? Ako bi predobivala manjšino v svojo cerkev?

— Okrajna cesta Rogatec - Žetale ostane zavrnjena za težke vožnje do 16. maja t. l., ker popravilo radi slabega vremena še nato.

— Mednarodna razstava cvetlic. V Heemstede pri Haarlemu je bila 13. marca ob snežnem zametu v Haagu otvorjena

mednarodna razstava cvetlic, ki bo trajala do 21. maja. To je razstava posebna, pa tudi največje vrste. Obsega prostor 16 ha in nagromadenih je na njem nebroj nasadov. Leta 1293. je znašala vrednost eksportiranih cvetlic s strani zadružne holandske organizacije 34 milijonov goldinarjev, lani pa 42 milijonov.

— IV. pešadijska podoficerska šola v Zagrebu je podaljšala sprejemanje gojencev do 15. maja t. l. Vse prošnje in dokumente je treba odposlati potom ljubljanskego volnega okruga na omenjeno šolo, a radi do posvetne železniške karte se naj prijavljajo kandidati javijo dne 14. t. m. v štabu te komande točno do 9. dopoldne.

— Kravja osvetna orožnika. V podzemelju Repaša se je v neki gostilni zbral več logarjev in orožnikov. Mile Gjuric. Ta se je v pisanosti sprij v dokumente Jozipom Milbaldincem in ju je gostilničar komaj pomnil. Ko pa je logar zapustil gostilni, ga je na cesti počakal Gjuric in oddal nanj osem strelov, od katerih so neštevne štire zadeli. Milbaldinec je še iste noči umrl. Orožnika so zaprli.

— Selitev ptic. Prva selitev ptic z juga proti severu je bila letos sredji svečina. Takrat so posetili naše kraje divili golobi, postolke, divje gosi in nekaj klinčev.

— Državljanska volitve v Zagrebu. Za občinske volitve v Zagrebu je bilo vloženih 11 kandidatnih list. Stevilo volilnih upravičencev znaša 35.234.

— Zniranje žel. vožnje inozemskim turistom. Prometno ministrstvo je sklenilo, da se dovoli inozemskim turistom po posredovanju naših turistovskih društav odnosno birojev znijanje vožnje in sicer 25% popusta. Vožnja je veljavna za dobo 15 dni. Skupinam 5 oseb in več se dovoli 50% popust.

— Že dr. Laze Marković umrl. V soboto 2. t. m. je v Beogradu umrl g. Peter Marković, bivši špediter, oče bivšega ministra in sedanega narodnega poslanca dr. Lazarja Markovića. Pogreb je bil včeraj popoldne. Pogreb se so udeležili v velikem številu predstavitelji narodnoradikalne in samostodnomokratske stranke.

— Že dr. Laze Marković umrl. V soboto 2. t. m. je v Beogradu umrl g. Peter Marković, bivši špediter, oče bivšega ministra in sedanega narodnega poslanca dr. Lazarja Markovića. Pogreb je bil včeraj popoldne. Pogreb se so udeležili v velikem številu predstavitelji narodnoradikalne in samostodnomokratske stranke.

— Že dr. Laze Marković umrl. V soboto 2. t. m. je v Beogradu umrl g. Peter Marković, bivši špediter, oče bivšega ministra in sedanega narodnega poslanca dr. Lazarja Markovića. Pogreb je bil včeraj popoldne. Pogreb se so udeležili v velikem številu predstavitelji narodnoradikalne in samostodnomokratske stranke.

— Že dr. Laze Marković umrl. V soboto 2. t. m. je v Beogradu umrl g. Peter Marković, bivši špediter, oče bivšega ministra in sedanega narodnega poslanca dr. Lazarja Markovića. Pogreb je bil včeraj popoldne. Pogreb se so udeležili v velikem številu predstavitelji narodnoradikalne in samostodnomokratske stranke.

— Že dr. Laze Marković umrl. V soboto 2. t. m. je v Beogradu umrl g. Peter Marković, bivši špediter, oče bivšega ministra in sedanega narodnega poslanca dr. Lazarja Markovića. Pogreb je bil včeraj popoldne. Pogreb se so udeležili v velikem številu predstavitelji narodnoradikalne in samostodnomokratske stranke.

— Že dr. Laze Marković umrl. V soboto 2. t. m. je v Beogradu umrl g. Peter Marković, bivši špediter, oče bivšega ministra in sedanega narodnega poslanca dr. Lazarja Markovića. Pogreb je bil včeraj popoldne. Pogreb se so udeležili v velikem številu predstavitelji narodnoradikalne in samostodnomokratske stranke.

— Že dr. Laze Marković umrl. V soboto 2. t. m. je v Beogradu umrl g. Peter Marković, bivši špediter, oče bivšega ministra in sedanega narodnega poslanca dr. Lazarja Markovića. Pogreb je bil včeraj popoldne. Pogreb se so udeležili v velikem številu predstavitelji narodnoradikalne in samostodnomokratske stranke.

— Že dr. Laze Marković umrl. V soboto 2. t. m. je v Beogradu umrl g. Peter Marković, bivši špediter, oče bivšega ministra in sedanega narodnega poslanca dr. Lazarja Markovića. Pogreb je bil včeraj popoldne. Pogreb se so udeležili v velikem številu predstavitelji narodnoradikalne in samostodnomokratske stranke.

— Že dr. Laze Marković umrl. V soboto 2. t. m. je v Beogradu umrl g. Peter Marković, bivši špediter, oče bivšega ministra in sedanega narodnega poslanca dr. Lazarja Markovića. Pogreb je bil včeraj popoldne. Pogreb se so udeležili v velikem številu predstavitelji narodnoradikalne in samostodnomokratske stranke.

— Že dr. Laze Marković umrl. V soboto 2. t. m. je v Beogradu umrl g. Peter Marković, bivši špediter, oče bivšega ministra in sedanega narodnega poslanca dr. Lazarja Markovića. Pogreb je bil včeraj popoldne. Pogreb se so udeležili v velikem številu predstavitelji narodnoradikalne in samostodnomokratske stranke.

— Že dr. Laze Marković umrl. V soboto 2. t. m. je v Beogradu umrl g. Peter Marković, bivši špediter, oče bivšega ministra in sedanega narodnega poslanca dr. Lazarja Markovića. Pogreb je bil včeraj popoldne. Pogreb se so udeležili v velikem številu predstavitelji narodnoradikalne in samostodnomokratske stranke.

— Že dr. Laze Marković umrl. V soboto 2. t. m. je v Beogradu umrl g. Peter Marković, bivši špediter, oče bivšega ministra in sedanega narodnega poslanca dr. Lazarja Markovića. Pogreb je bil včeraj popoldne. Pogreb se so udeležili v velikem številu predstavitelji narodnoradikalne in sam

Gospodarstvo

Trg železa

Položaj na svetovnem trgu železa je že vedno labilen. Cene kažejo tendenco navzdol. Kupci so rezervirani in čakajo, kdaj se cene stabilizirajo na najnižji stopnji. V Ameriki zadnje čase produkcija surovega železa je jekla deloma nazadovala. Celokupna produkcija železa je znašala v februarju 3.214.143 ton. V marcu je obravalo 254 visokih peči, kar pomeni, da je bilo izkorisčenih 62 % celokupne kapacitete. Producija surovega železa je znašala v marcu 3.522.000 ton. Cene so zadnje čase nekoliko padle. Jekleni trust deluje približno z 90 % produkcijske kapacitete. V Avstriji so pokrenili akcijo za karteliranje železne industrije. Initiator te akcije je gotova skupina trgovcev, ki niso jemali materiala od avstrijskih, temveč od češko-slovaških livar. Ker pa je sklenjena konvenca med avstrijskimi in češko-slovaškimi livarji, ne morejo več kupovati ne posredno po prejšnjih dobaviteljev. Zveza avstrijskih trgovcev z železom namerava znižati cene vseh vrst železa, da bi mogla avstrijska železna industrija uspešno konkurirati z nemško.

V Nemčiji je na trgu železa splošen zastop. Stevilo naročil je znatno padlo, kar ima za posledico, da vsa podjetja stalno tekmujejo v cenah. Prodaja železa je v rokah tovarn in njihovih trgovskih družb. Stahlwerks-Verbandu se doslej sicer še niso pridružile vse nemške tovarne, vendar pa so podpisala zadevno pogodbo mnoga večja podjetja, kakor Bochumska delniška družba, Nemško-luksemburška zveza, Gutehoffnungshütte, Renske jeklarni, Kläckner-Feve tovarne, litarva in jeklarni Hoesch itd. Nemška družba surovega jekla je sklenila omejiti producijo za april za 15 %, kar velja tudi za maj. Domače cene železa so ostale neizpremenjene. Izvozna trgovina je slaba, ker so cene nemških izdelkov precej višoke.

V Franciji se je industrijsko življenje po imenovanju nove vlade splošno konsolidiralo, vendar pa ne tako, da bi bila gospodarska kriza, Izvirajoča iz političnih zmeščjav, rešena. To bi se moglo zgoditi šele tedaj, če se z boljšo finančno položajom bi si vladu pridobila zaupanje industrijskih krogov. Tega zaupanja pa vlada nima in politika Banque de France doslej še ni dosegla nikaklih pozitivnih uspehov. Domači in izvozni trg železa glede prometa nadzira. Izvozničarje vzemirajo dogodki v Ameriki, ki se branj uvoza francoskega surovega železa in cevi. Položaj v saarskem okraju je nekoliko ugodnejši, nato v Franciji, kjer je povpraševanje iz Nemčije vedno zelo živahnino. Tudi v Franciji je zadnje čase opaženi prizadevanje, da se železna industrija koncentriira. Ta akcija ima že svojo realno podlagu v novoustanovljenem Office de statistique des Produits Metallurgiques. Domače cene železa so ostale splošno neizpremenjene.

V Belgiji je bil mezdni spor med delavci in podjetniki likvidiran z znižanjem plač, ne da bi prišlo do napovedane stavke. Vendar pa položaj železne industrije ni posebno sijajen, ker je veliko pomankan-

nje gotovine, kar ovira tudi železno industrijo.

Producija belgijskih tvornic železa in jekla je znašala v marcu: surovega železa 281.560 ton (v februarju 248.600 ton), surovega jekla 261.900 ton (v marcu 233.660 ton). Začetkom aprila je obravalo od 56 visokih peči 51. Na Luksemburškem občutju tovarne železa velja pritisk belgijske konkurenčne, vendar pa je pričakovati, da se izvoz železa iz Luksemburške v Nemčijo opomore, ko pride do sporazuma med francosko in nemško železno industrijijo. V Angliji traja še vedno kriza železne industrije. Prehodno zboljšanje položaja na trgu surovega železa je minilo. S kontinenta se stalno uvaža materijal, ki je cenejši nego domači izdelki. Izvozna trgovina je slaba. Industrija pričakuje pomoč od države. Producija angleških tvornic železa je znašala v marcu: surovega železa 607.900 ton (proti 534.100 ton v februarju) surovega jekla 684.700 ton (proti 646.400 ton v februarju). Od 469 visokih peči je obravalo v marcu 169.

V Italiji je položaj na železnom trgu stabilen, cene nespremenjene, dovoz železa, zlasti surovega, nazaduje, ker krije domača industrija vse potrebe jeklarn in litar. Na Poljskem se je ustavil sindikat železne industrije s sedežem v Katovicah. Na poziv vlade se pogaja za sindikat z železno industrijo v Kongresovem in Haščku, da se osmuni sindikat celokupne poljske železne industrije.

— g **—g Prodaja našega tobaka.** Uprava državnih monopolov je prodala poljski reziji zadnjo partijo izvoznega tobaka letine 1923 in sicer okrog 4.000.000 kg za 178.000.000 Din. Doslej je prodala uprava naš 6.000.000 kg tobaka.

g **Lesni trg, Otočec,** kjer je bila država domači lesni industriji, so velikega pomena za izvoz lesa. Naši izvozniki so namreč plasirali domača blaga na inozemskih tržiščih po zelo ugodnih cenah. Trgovina z mehkim lesom je zelo živahnina, zlasti v Sloveniji. Na vzhodnem tržišču trpi na les še vedno vsled rumunske konkurenčne. Slavonski hrasti gredo slabo na francoskem tržišču, ker so cene višoke in ker Francija zdaj bolj ceni svoje rumunske in poljske blago. Naši trgovci se računajo neizgubljeno vse upajo znižati cen. Povpraševanje je veliko po bukovem in jesenovem lesu. V notranjosti države pravega povpraševanja ne ži, ker se gradbena akcija še ni pričela.

— g **Povpraševanje cen nemškim uram.** Iz Frankfurta poročajo, da so združeni nemški fabrikantirji sklenili, da se cene žepnim v velikem uram povisijo za 5%.

— g **Prodaja starih sodov** se bo vrnila dne 30. maja t. l. pri direkciji državnih železnic v Subotici. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— g **Oddaja voženj** za progovno sekcijsko v Ljubljani se bo vrnila dne 11. maja t. l. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— g **Abadie** cigarette papir z opet stano na zalogil — A. Lampret, Krekov trg 10. 84/n

Več sojalnih očrat (hrastevih in orchovih) in nizalnih miz — se posenci predra — pri mizarju Josipu Kurniku, Zg. Šiška.

Kočjaž Potrebujemo treznegata in zanesljivega kočjaža. — Samci imajo prednost. — Ponudbo pod »Kočjaž/1293« na upravo »Sl. Naroda«.

Dva psa (hrta) ceno naprodaj. — Vpraša se buffet Tivoli.

Odroto dnevno od 8. zjutraj do 1/2. zvezcer, da n-d-liah in praznikih od 9. do 11. dopoldne ves mesec majnik — lopa št. 10. dalmatik klobukov. Vodnikov trg. — Velika izbira, nizke cene 1304

Dvokolesa! Najnižja cena in načrta za zalogu raznih vrst dvokoles, pneumatic in delov. Prodaja na obroke, cenični franko — Tribuna F. B. L., tovarna dvokoles in otroški vozički, Ljubljana, Karlovška cesta št. 4. 65/L

Klavir 1316 se prodaja, nosebno močne konstrukcije, navzkrsne strune, dobro obnovljen. Cena ugodna. Anton Zavadnik, Kranjska gora.

Brivelj, pozor! Brivnico prodam za 20 tisoč Din. Kupec lahko dela 1 meseč, da se preveri o dohodu. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 1318

Najstarejša slovenska gledališča in literarna delavnica Ivan Brlecil, Dunajska c. 10, se priporoča. Izvršitev točna, cene zmerne. 1792

Opr. št. I-7175/25-2.

Razpis. 1315

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani bo oddal potom javne ponudne obravnave slikarska, plesarska in parketarska dela ter drahovo in montažo okenških zagrinjal pri gradnji uradnega poslopja na Miklošičevi cesti.

Zapečetene, na ovitku z napisom: »Ponudba za izvršitev . . . del in dobav v uradnem poslopu Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani« opremljene ponudbe je vložiti najpozneje

do 12. maja 1925 ob 12.

pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev, Turjaški trg št. 4/I. v Ljubljani.

Ponudbe, ki bi došle pozneje, ne bodo v nobenem slučaju vpoštovane. Okrožni urad si pridružuje pravico, da odda dela brez ozira na višino ponudene svote, posebej pa še, da eventualno porazdeli posamezne partie del po svojem sprevodu na razne ponudnike.

Za ponudbo, oddajo in izvršitev razpisanih del merodajni predpisi, pogoji, načrti in proračuni so reflektantom na vpogled pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev med uradnimi urami, oziroma slijih morej tam nabaviti za napravno ceno.

V Ljubljani, dne 1. maja 1925.

To in ono

Prenočevalci pri spomeniku sv. Trojice.

V soboto je prenočeval na vlažnih tleh pri spomeniku sv. Trojice v bližini kavarne »Evropa« na Dunajski cesti neki moršček, ki je smrčal v vlekel dret po posloštu. Stražnik misleč, da je kak slovec, ki si ga preveč privoščil, je pristopil k prenočevalcu, ga podrežal, rekoč: »Hej, prijatelj! Tu ni dovoljeno spati! Nikakega odgovora. Še enkrat ga je podrežal stražnik prav močno, nato pa ga je kramponoval dvignil, prikel pod pazduho in odvlekel na policijsko stražnico.

Med potjo se je neznanec nekajkrat streznil in se zavedel, da njegova pot ne vodi v raj marveč v temno luknjo. Ko sta ga stražnikom zavila v Šubičevu ulico, je neznanec nendoma vprašal stražnika: »Kam pa greva? Hej, povej meni, ti mož postave, kam pa kam! Še predno mu je stražnik dal primeren odgovor, se je tuk pred muzejem neznanec okrenil in v divjem teku ubral proti tivoškemu gozdu. Med begom je vrgel od sebe dva vtičnika, ki so zavile v območje srednjega vremena. V Belišču je bila smrtna kazen odpravljena leta 1863. V Italiji so usvojili za takе dostrinno ječo, ki je pa hujša od smrti, ker zločinci vsled neznošnih razmer v ječi večinoma zmore.

se zgodil v zaporu v prisotnosti 12 prebivalcev istega kraja, kjer je bil izvršen zločin.

Največje muke prenašajo obojeni na smrt v sovjetski Rusiji. Tam je le malo slučajev, da obsodi zločinca sodišče. Navadno izreče smrtno odsodbo administrativni organ. Obojeni mora često čakati več mesecov, da ustrelje in vsak najmanjši šum ponosi ga v zvemirju. Stražnik misleč, da je kak slovec, ki si ga preveč privoščil, je pristopil k prenočevalcu, ga podrežal, rekoč: »Hej, prijatelj! Tu ni dovoljeno spati! Nikakega odgovora. Še enkrat ga je podrežal stražnik prav močno, nato pa ga je kramponoval dvignil, prikel pod pazduho in odvlekel na policijsko stražnico.

Med potjo se je neznanec nekajkrat streznil in se zavedel, da njegova pot ne vodi v raj marveč v temno luknjo. Ko sta ga stražnikom zavila v Šubičevu ulico, je neznanec nendoma vprašal stražnika: »Kam pa greva? Hej, povej meni, ti mož postave, kam pa kam! Še predno mu je stražnik dal primeren odgovor, se je tuk pred muzejem neznanec okrenil in v divjem teku ubral proti tivoškemu gozdu. Med begom je vrgel od sebe dva vtičnika, ki so zavile v območje srednjega vremena. V Belišču je bila smrtna kazen odpravljena leta 1863. V Italiji so usvojili za takе dostrinno ječo, ki je pa hujša od smrti, ker zločinci vsled neznošnih razmer v ječi večinoma zmore.

se zgodil v zaporu v prisotnosti 12 prebivalcev istega kraja, kjer je bil izvršen zločin.

Največje muke prenašajo obojeni na smrt v sovjetski Rusiji. Tam je le malo slučajev, da obsodi zločinca sodišče. Navadno izreče smrtno odsodbo administrativni organ. Obojeni mora često čakati več mesecov, da ustrelje in vsak najmanjši šum ponosi ga v zvemirju. Stražnik misleč, da je kak slovec, ki si ga preveč privoščil, je pristopil k prenočevalcu, ga podrežal, rekoč: »Hej, prijatelj! Tu ni dovoljeno spati! Nikakega odgovora. Še enkrat ga je podrežal stražnik prav močno, nato pa ga je kramponoval dvignil, prikel pod pazduho in odvlekel na policijsko stražnico.

Med potjo se je neznanec nekajkrat streznil in se zavedel, da njegova pot ne vodi v raj marveč v temno luknjo. Ko sta ga stražnikom zavila v Šubičevu ulico, je neznanec nendoma vprašal stražnika: »Kam pa greva? Hej, povej meni, ti mož postave, kam pa kam! Še predno mu je stražnik dal primeren odgovor, se je tuk pred muzejem neznanec okrenil in v divjem teku ubral proti tivoškemu gozdu. Med begom je vrgel od sebe dva vtičnika, ki so zavile v območje srednjega vremena. V Belišču je bila smrtna kazen odpravljena leta 1863. V Italiji so usvojili za takе dostrinno ječo, ki je pa hujša od smrti, ker zločinci vsled neznošnih razmer v ječi večinoma zmore.

se zgodil v zaporu v prisotnosti 12 prebivalcev istega kraja, kjer je bil izvršen zločin.

Največje muke prenašajo obojeni na smrt v sovjetski Rusiji. Tam je le malo slučajev, da obsodi zločinca sodišče. Navadno izreče smrtno odsodbo administrativni organ. Obojeni mora često čakati več mesecov, da ustrelje in vsak najmanjši šum ponosi ga v zvemirju. Stražnik misleč, da je kak slovec, ki si ga preveč privoščil, je pristopil k prenočevalcu, ga podrežal, rekoč: »Hej, prijatelj! Tu ni dovoljeno spati! Nikakega odgovora. Še enkrat ga je podrežal stražnik prav močno, nato pa ga je kramponoval dvignil, prikel pod pazduho in odvlekel na policijsko stražnico.

Med potjo se je neznanec nekajkrat streznil in se zavedel, da njegova pot ne vodi v raj marveč v temno luknjo. Ko sta ga stražnikom zavila v Šubičevu ulico, je neznanec nendoma vprašal stražnika: »Kam pa greva? Hej, povej meni, ti mož postave, kam pa kam! Še predno mu je stražnik dal primeren odgovor, se je tuk pred muzejem neznanec okrenil in v divjem teku ubral proti tivoškemu gozdu. Med begom je vrgel od sebe dva vtičnika, ki so zavile v območje srednjega vremena. V Belišču je bila smrtna kazen odpravljena leta 1863. V Italiji so usvojili za takе dostrinno ječo, ki je pa hujša od smrti, ker zločinci vsled neznošnih razmer v ječi večinoma zmore.

se zgodil v zaporu v prisotnosti 12 prebivalcev istega kraja, kjer je bil izvršen zločin.

Največje muke prenašajo obojeni na smrt v sovjetski Rusiji. Tam je le malo slučajev, da obsodi zločinca sodišče. Navadno izreče smrtno odsodbo administrativni organ. Obojeni mora često čakati več mesecov, da ustrelje in vsak najmanjši šum ponosi ga v zvemirju. Stražnik misleč, da je kak slovec, ki si ga preveč privoščil, je pristopil k prenočevalcu, ga podrežal, rekoč: »Hej, prijatelj! Tu ni dovoljeno spati! Nikakega odgovora. Še enkrat ga je podrežal stražnik prav močno, nato pa ga je kramponoval dvignil, prikel pod pazduho in odvlekel na policijsko stražnico.

se zgodil v zaporu v prisotnosti 12 prebivalcev istega kraja, kjer je bil izvršen zločin.

Največje muke prenašajo obojeni na smrt v sovjetski Rusiji. Tam je le malo slučajev, da obsodi zločinca sodišče. Navadno izreče smrtno odsodbo administrativni organ. Obojeni mora često čakati več mesecov, da ustrelje in vsak najmanjši šum ponosi ga v zvemirju. Stražnik misleč, da je kak slovec, ki si ga preveč privoščil, je pristopil k prenočevalcu, ga podrežal, rekoč: »Hej, prijatelj! Tu ni dovoljeno spati! Nikakega odgovora. Š